Exam. Code : 121203
Subject Code : 502168

B.A./B.Sc. 3rd Semester (Batch 2024-27/28) (CBGS)

PUNJABI (Compulsory)–III

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ **ਪੰਜ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. "ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤ" ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।
2. "ਕਾਹਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਮੱਲ ਅਖਾੜਿਆਂ ਦੇ" ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. "ਇਕ ਐਤਵਾਰ" ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।
4. "ਕੱਚ ਦਾ ਗਜਰਾ" ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਪਾਤਰ-ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਭਰਮ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਉ ਕਿ ਫਲਾਣਾ ਕੰਮ ਇੱਜ਼ਤ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਫਲਾਣਾ ਕਮੀਨਾ। ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਇੱਜ਼ਤ ਵਾਲਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਮੀਨੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁਰਾਣੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਕਮਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟ ਸਕਣ। ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਰਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ। ਵਿਆਹ ਉਦੋਂ ਤਕ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਜਦੋਂ ਤਕ

ਚੰਗੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗੀ ਯੋਗਤਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਜੋਗਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਰਹਿਣ ਮਿਲੇ ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਜੋ ਕਰਨਾ ਮਿਲੇ ਕਰਨ। ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਨਾ ਘਬਰਾਉਣ। ਈਰਖਾ, ਝੂਠ, ਫਰੇਬ ਨਿਕੰਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਸਿਫ਼ਤਾਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਪੈ ਜਾਵੇ ਸਭ ਕੁਸਿਫ਼ਤਾਂ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚਲੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

ਸਾਹ ਆਪਨੀ ਕਾਰਜ ਕਿਰਆ ਤੋ ਇਕ ਰਾਹਗੀਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਾਹ ਲੈਨ ਵਾਲੇ ਅੰਗ ਸ਼ਾਰੀ ਊਮਰ ਆਪਨੇ ਸਥਾਈ ਹੋਨ ਦਾ ਬਰਮ ਪਾਲਦੇ ਰਹਿਦੇ ਹਣ। ਅਸ਼ਲ ਚ ਸਾਹ ਦਾ ਪੈਡਾ ਅਪਾਰ ਹੈ। ਕੁਜ ਕੁ ਜੀਵਾ ਲਈ ਆਕਸ਼ੀਜ਼ਨ ਦੇ ਅਨੂ ਸਾਹ ਵਰਤਾਊਦੇ ਹਣ। ਕੁਜ ਜੀਵਾਣੂਆ ਲਈ ਆਕਸ਼ੀਜ਼ਨ ਦੀ ਅਨਹੋਦ ਹੀ ਸਾਹ ਦਾ ਕਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਹ ਨ ਜਮਦਾ ਹੈ ਨਾ ਮਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਭਾਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।

8. ਉਪਵਾਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ।

ਚੰਗੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗੀ ਯੋਗਤਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਜੋਗਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਰਹਿਣ ਮਿਲੇ ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਜੋ ਕਰਨਾ ਮਿਲੇ ਕਰਨ। ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਨਾ ਘਬਰਾਉਣ। ਈਰਖਾ, ਝੂਠ, ਫਰੇਬ ਨਿਕੰਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਸਿਫ਼ਤਾਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਪੈ ਜਾਵੇ ਸਭ ਕੁਸਿਫ਼ਤਾਂ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚਲੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

ਸਾਹ ਆਪਨੀ ਕਾਰਜ ਕਿਰਆ ਤੋ ਇਕ ਰਾਹਗੀਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਾਹ ਲੈਨ ਵਾਲੇ ਅੰਗ ਸ਼ਾਰੀ ਊਮਰ ਆਪਨੇ ਸਥਾਈ ਹੋਨ ਦਾ ਬਰਮ ਪਾਲਦੇ ਰਹਿਦੇ ਹਣ। ਅਸ਼ਲ ਚ ਸਾਹ ਦਾ ਪੈਡਾ ਅਪਾਰ ਹੈ। ਕੁਜ ਕੁ ਜੀਵਾ ਲਈ ਆਕਸ਼ੀਜ਼ਨ ਦੇ ਅਨੂ ਸਾਹ ਵਰਤਾਊਦੇ ਹਣ। ਕੁਜ ਜੀਵਾਣੂਆ ਲਈ ਆਕਸ਼ੀਜ਼ਨ ਦੀ ਅਨਹੋਂਦ ਹੀ ਸਾਹ ਦਾ ਕਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਹ ਨ ਜਮਦਾ ਹੈ ਨਾ ਮਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਭਾਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ।

8. ਉਪਵਾਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ।